

‘Alleen als het aanhaakt bij de realiteit, heeft het kans van slagen’

Na het ontwikkelen van de visie transmurale samenwerking in de palliatieve zorg zijn nu de twee verbeterprojecten van start. Klankbordgroepleden Henk Vreken en Anke van Bentum blikken terug op een bewogen jaar en kijken vooruit. “Ik had eerlijk gezegd niet verwacht dat we zoveel zouden hebben gedaan na de verkenningen vorig jaar.”

De aanbevelingen die uit de twee verkenningen van begin 2023 kwamen, waren niet nieuw voor Anke van Bentum, verpleegkundig specialist in het St. Antonius Ziekenhuis. “Iemand die overzicht heeft, een goede warme overdracht; dat wordt al jaren geroepen. Dan kun je zeggen: Ja, dat weten we nu wel. Maar het komt dus blijkbaar niet goed van de grond.” Samen met zo’n tien andere zorgverleners zit ze sinds begin 2023 in de klankbordgroep van het project Transmurale Samenwerking.

Het blijft toch wel een pijnpunt in de palliatieve zorg, vindt ook haar projectcollega Henk Vreken. “De samenwerking over de muren heen blijft lastig. De valkuil is dat zorgverleners op hun eigen eiland blijven zitten. Wat je wil is een brug bouwen tussen de eilanden.” Als verpleegkundig specialist in het UMCU en betrokkene bij vele verbeterprojecten in de palliatieve zorg heeft Henk Vreken veel moois voorbij zien komen in de afgelopen veertig jaar. “Het punt is: hoe zorg je dat de inzichten en nieuwe werkvormen beklijven? Het geeft aan hoe moeilijk het is om initiatieven en projecten goed te borgen. Er zijn altijd obstakels: personeelstekort, administratieve druk, de beroemde beren op de weg.”

Aanhaken bij de werkvloer

Mooi aan het project Transmurale Samenwerking is dat er nu een vervolg is, zegt Anke van Bentum. “In het voorjaar van 2023 waren er twee praktische verkenningen, waar concrete aanbevelingen uit zijn gekomen. Het [boekje met de patiëntenverhalen](#) is een hit, dat wordt gretig afgenomen. Vervolgens is er een [visie](#) ontwikkeld en goed onderbouwd een keuze gemaakt voor twee vervolgprojecten. Dan denk ik: we maken echt stappen. Er worden veel projecten opgezet in het veld, maar daar hoor je vervolgens niks meer van. Ik had eerlijk gezegd niet verwacht dat we zoveel zouden hebben gedaan na de verkenningen vorig jaar.”

Er zit een betrokken en enthousiaste groep mensen in de klankbordgroep. “Ze komen uit verschillende organisaties,” vertelt Anke van Bentum, “en kunnen met hun eigen bril kijken of en hoe dit aanhaakt op hun eigen praktijk.” Zo zijn er huisartsen, verpleegkundig specialisten, gespecialiseerd verpleegkundigen, mensen van de thuiszorg, van het hospice, vrijwilligers palliatieve terminale thuiszorg. “Zij zijn de ambassadeurs,” zegt Henk Vreken. “Zij halen ervaringen, behoeften en mogelijkheden op bij hun collega’s op de werkvloer en kunnen hun achterban enthousiasmeren. Je wil de inzichten die worden opgedaan echt integreren in de manier van werken, op een duurzame manier.” Anke van Bentum wil ook zoveel mogelijk mensen mee laten kijken: “Ik heb de geestelijk verzorgers en de oncologen in ons ziekenhuis gevraagd om

mee te lezen. Ik wil dat het aanhaakt bij de realiteit van het ziekenhuis, alleen zo heeft het kans van slagen.”

Verbeterprojecten

Naar aanleiding van de verkenningen die zijn gedaan naar de ervaringen met transmurale samenwerking, lopen er tot eind 2025 twee verbeterprojecten. In het project ‘Palliatieve zorgcoach’ (‘PZ-coach’ – werktitel) wordt een daarvoor opgeleide zorgprofessional gekoppeld aan een patiënt in de laatste levensfase. Deze zorgverlener loopt mee met de patiënt en naaste, geeft informatie, praat over hun situatie, wensen en behoeften, adviseert en coacht. Daarnaast treedt de PZ-coach op als adviseur en coach naar alle betrokken zorgprofessionals.

Het project ‘Transmuraal zorgpad palliatieve zorg’ is een visualisatie van de route die een patiënt doorloopt vanaf de signalering van de palliatieve fase tot en met de nazorg. Anke van Bentum zit in de projectgroep hiervan. “Als zorg in een pad wordt gegoten zie je dat bepaalde dingen automatisch gaan, zoals het betrekken van andere zorgverleners of het palliatief team. Iedereen kent zijn rol en verantwoordelijkheid. Dit zorgpad kan als een wegwijzer functioneren in de palliatieve fase.”

Afstemmen

De twee projecten vullen elkaar aan, doordat ze beide zorgen voor overzicht en regie in het palliatieve zorgproces, voor zowel patiënt, naasten als professionals. In het zorgpad wordt de rol van de PZ-coach meegenomen. Andersom zal een zorgcoach gebruikmaken van het opgestelde zorgpad. Beide dragen hiermee bij aan een betere kwaliteit en continuïteit van zorg.

En mooi is dat de projecten ook aanhaken bij andere lopende of al afgeronde projecten, zegt Anke van Bentum. “Denk aan de Regionale Transmurale Afspraken (RTA), Transitie Consultatie en het Integraal Zorgakkoord (IZA). Ook kijken we bijvoorbeeld naar andere palliatieve zorgpaden in het land. We zitten niet op een eilandje het wiel zelf uit te vinden.”